

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY

1139 Budapest, Teve u. 4-6.
1903 Budapest, Pf.: 314/15.
Tel: (06-1) 443-5573 Fax: (06-1) 443-5733
BM: 33-104, 33-140 BM Fax: 33-133
E-mail: orfkvezeto@orfk.police.hu

Szám: 29000/105/1370/ /2010. RP.

Tárgy: alapvető jogot sértő
rendőri intézkedés elleni
panasz elbírálása

Előadó: dr. Fekete Réka r. fhdgy.

Telefon: 06-1/443-5674

H A T Á R O Z A T

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva, a panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (továbbiakban: Panasztestület) 79/2011. (III. 16.) számú állásfoglalásának megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panasznak a tisztességes eljáráshoz való jog sérelme (az előállítás időtartamáról szóló igazolás kiadásának elmulasztása és a panaszos lakcímének a letéti jegyzőkönyvön történt hibás dokumentálása) tekintetében

h e l y t a d o k,

míg egyéb vonatkozásban a panaszt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdésére, valamint a 109. § (3) bekezdésére – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál – a Fővárosi Bíróságnak címezve – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül kell benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni, illetve azt a fenti határidőn belül a Fővárosi Bírósághoz, a 1027 Budapest II. kerület Csalogány u. 47-49. címre közvetlenül is be lehet nyújtani. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) bekezdése, 326.§ (7) bekezdése; Ket. 109. § (1) bekezdése.)

A határozatot kapják:

- 1) Panaszos, jogi képviselő útján
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Budapesti Rendőr-főkapitányság vezetője
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

- A panaszos a jogi képviselője útján 2010. augusztus 30-án előterjesztett beadványában előadta, hogy 2010. augusztus 19-én 15 óra körül egy bevásárlóközpont parkolójából tolatott hátrafelé, amikor is egy koccanást érzett és a tükörben meglátott egy fekete autót, amit korábban nem észlelt. A panaszos megállt és kiszállt a gépjárművéből, hogy megnézzé mi történt. Azt látta, hogy a fekete autó hátsó lökhárítóján egy körülbelül tenyérnyi horpadás keletkezett, a panaszos által vezetett autón azonban nem volt észlelhető sérülés.

Ekkor a sérült, fekete autót vezető sofőr trágár módon sértegetni kezdte a panaszost. (*„Te hülye kurva, nem látsz? Már tíz perce itt állok! Mit csináltál Te szarházi?”*). A panaszos erre azt válaszolta, hogy sajnos nem látta az autót, amelynek különben is sérelmezi a parkolási helyét, ugyanis állítása szerint az szabálytalanul állt, a többi ott parkoló autó mögött – azokra merőlegesen –, pedig a panaszos szerint rengeteg üres hely volt, ahova beállhatott volna. A panaszos ezek után jelezte a fekete autó vezetőjének, hogy ha gondja van, akkor hívják ki a rendőrséget. A sérült autó vezetője azt válaszolta, hogy az autó tulajdonosa rendőr és percekben belül megérkezik. A panaszos – mivel autójával keresztben elállta az utat – ezért visszazállt a gépkocsiba, és megpróbált a sérült autó mellé állni, mikor is a fekete autó sofőrje elkezdett trágár hangnemben kiabálni – a panaszos autóját csapkodva –, hogy meg ne próbáljon elmenni. Ezután megérkezett egy másik férfi, aki a panaszos szerint egy „rendőrigazolvány-szerű valamit” mutatott fel és azt állította, hogy ő az autó tulajdonosa, majd sértő módon (*„Szállj ki te szar az autóból, mert rendőr vagyok!”*) felszólította a panaszost, hogy szálljon ki az autójából. A panaszos azt válaszolta, hogy hiába mutatja az igazolványt, az ügyben nem semleges, ezért kérte, hogy hívják ki a rendőröket, akik pártatlanok és majd ők járjanak el az ügyben.

Ezek után a már említett két férfi megpróbálta kirángatni az autójából a panaszost, azonban egy – a balesetben nem érintett, ismeretlen – férfi a panaszos védelmére kelt és megpróbálta őket ebben megakadályozni. Ezalatt a panaszos újra beült az autóba és ismételten megpróbált egy kicsit odébb állni. Állítása szerint a két férfi viselkedése félelemkeltő volt, folyamatosan sértegették és szidalmazták, ezért nem akart a közelükben maradni. A panaszos az autóval körülbelül 8-10 métert tett meg, amikor a sérült autó tulajdonosa, aki rendőrnek adta ki magát, feltépte a panaszos autójának ajtaját és elkezdett ismételten ordítani a panaszossal. (*„Meg ne próbálj elmenni te szarházi!”*) Ezek után a sérült autó tulajdonosa behajolt a panaszos autójába, dulakodni kezdtek, majd a férfi kirántotta a gépkocsi indítókulcsát. A panaszos ekkor kiszállt az autójából és többször felszólította a sérült autó tulajdonosát, hogy adja vissza a kulcsát, mire a férfi ismét szidalmazta és sértegette a panaszost. A panaszos megpróbálta visszaszerezni a kulcsot, melynek során a sérült autó tulajdonosával való dulakodás közben leszakította a férfi ingzsebét, amiben egy iratcsomag volt, ami a panaszos kezében maradt. Ekkor ismételten felszólította a sérült autó tulajdonosát és annak társát, hogy adják vissza a kulcsát, mire azok ismét dulakodni kezdtek a panaszossal. A panaszos jogi képviselője hozzáfűzte, hogy a panaszos 50 éves, rákbetegséggel küzdő hölgy.

A panaszos észrevette, hogy a dulakodás során a karóját is elvesztette. Amikor ezt szóvá tette, akkor a sérült autó tulajdonosa ismét elkezdte szidalmazni, hogy „olyan hülye, hogy még az órát sem ismeri”, és hogy „azt sem tudja, hogy hogyan néz ki egy valamire való

karóra”. A panaszosnak egy óvatlan pillanatban sikerült kivennie az indítókulcsot a férfi kezéből, beült az autójába és magára zárta az ajtókat. Ezek után a sérült autó tulajdonosa többször megfenyegette, hogy betöri a panaszos autójának a szélvédőjét és az oldalsó ablakát. Mivel nagyon meleg volt és az ablakokat nem merte lehúzni, ezért a panaszos – körülbelül kétszer – kénytelen volta az autót beindítani, hogy a légkondicionálója működjön. Ez alatt a sérült autó tulajdonosa és a társa azonban végig az autó előtt és mögött állt, mert folyamatosan attól féltek, hogy a panaszos elmegy.

Rövidesen megérkeztek a rendőrök, mire a panaszos végre ki mert szállni az autójából. Akkor értetlenül hallotta, hogy a sérült autót vezető férfi – aki a panaszos autója előtt állt – azt állította, hogy a panaszos megpróbálta elütni. Ezzel szemben a panaszos állítása szerint a két férfi támadott rá, és ők félemlítették meg. Ezek után körülbelül két és félórás rendőri helyszínelés zajlott – legalább nyolc rendőr részvételével –, melynek során a panaszos szerint sok fénykép készült. A helyszínelés után a panaszost bekísértek a Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) IX. kerületi Rendőrkapitányságra, ahol a folyosón várakoztatták, majd közölték vele, hogy mivel „nem tud egy helyben ülni, ezért bezárják a fogdába”. A panaszost a fogdában körülbelül egy órát tartották bent, és mivel nem érezte jól magát, kihívták hozzá a mentőket. A mentők látogatása után nem sokkal a panaszost gyanúsítottként hallgatták ki.

- A panaszos jogi képviselője 2010. szeptember 22-én fellebbezett a BRFK IX. kerületi Rendőrkapitányság 2010. szeptember 16-án kelt, 01091-105/20/2010. Rp. számú határozata ellen, melyben megerősítette a panaszbeadványában megfogalmazottakat.

A rendőri intézkedésekkel kapcsolatban a panaszbeadvány az alábbi körülményeket kifogásolja:

- 1.) a balesetben érintett másik gépkocsi tulajdonosának magatartását, aki a panaszos állítása szerint rendőrnek adta ki magát, és e minőségében kívánt a baleset helyszínén intézkedni;
- 2.) amikor a panaszos jelezte, hogy feljelentést kíván tenni, az intézkedő rendőrök kioktatták, hogy „hogyan gondolja azt, hogy egy rendőrt (mármint a sérült autó tulajdonosát) akar feljelenteni?”;
- 3.) általánosságban véve azt, hogy a közlekedési baleset helyszínére kiérkező rendőrök nem jártak el kellő körültekintéssel;
- 4.) az autó sérülésével vagy betétlap kitöltésével senki nem foglalkozott, annak ellenére, hogy közlekedési baleset történt;
- 5.) a sérült autó tulajdonosának – aki a szélvédő betörésével fenyegette a panaszost – ujj- és tenyérlenyomata látszott a gépkocsi üvegén, azonban a rendőrök ezt nem vették figyelembe. A panaszos kérése ellenére az intézkedő rendőrök az autójának első és hátsó részéről nem készítettek fényképet, amivel bizonyíthatta volna azt, hogy a sérült autót vezető férfit nem próbálta meg „elgázolni”, mivel a gépkocsiján még a por is sértetlen volt;
- 6.) a helyszínre kiérkező rendőrök többszöri kérése ellenére sem kísérték el az újságárushoz, ezért nem volt lehetősége lemerült egyenlegű mobiltelefonjának feltöltésére, így az intézkedés alatt senkit sem tudott értesíteni;
- 7.) garázdaság bűncselekményének elkövetésével gyanúsították;

8.) a rendőrkapitányságon másfél-két órát váraoztatták. Amikor a folyosón lévő székről – mivel nem érezte jól magát – átült egy körülbelül 6-8 méterre lévő padra „felszólították arra, hogy a széket nem hagyhatja el és egy helyben kell ülnie, míg nem szólítják”;

9.) kifogásolta továbbá előállításának jogszerűségét és arányosságát;

10.) azt, hogy nem kapott ételt és folyadékot, gyógyszereit nem vehette be, ezért rosszul lett, és ki kellett hozzá hívni a mentőket;

11.) annak ellenére, hogy a gyanúsított kihallgatása során többször is jelezte az eljáró rendőrnek, hogy szeretne feljelentést tenni a két férfi ellen becsületsértés, könnyű testi sértés, személyi szabadság megsértése és hivatali visszaélés miatt, a rendőr azt mondta neki, hogy „ez lehetetlen”, mivel ellene ketten is vallottak, neki meg „nincs tanúja”;

12.) gyanúsított kihallgatása során ügyvédet kért, de ezen kérését elutasították;

13.) a kihallgatást végző rendőrt tájékoztatta külföldi címéről és telefonszámáról, adatait mégis úgy rögzítették, mintha hajléktalan lenne;

14.) a gyanúsított kihallgatásáról készült jegyzőkönyvből nem kapott másolatot, továbbá semmilyen írásos dokumentummal nem rendelkezik.

A Panasztestület a rendőri intézkedésekkel kapcsolatban lefolytatott vizsgálatot követően állásfoglalásában megállapította, hogy a panaszolt rendőri intézkedés *„érintette a panaszosnak a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 54. § (1) bekezdésében biztosított emberi méltósághoz való jogát, valamint az 55. § (1) bekezdésében biztosított személyi szabadsághoz és személyi biztonsághoz fűződő jogát.”*

II.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése szerint akinek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el.

Jelen határozat tárgyát tehát kizárólag az Rtv. felsorolt fejezeteiben nevesített rendőri intézkedések elleni panaszok elbírálása képezheti. Tekintettel arra, hogy az ügyben folytatott vizsgálat során kétségtelenül megállapítható volt, hogy a panaszos által rendőrnek vélt férfi nem áll a rendőrséggel szolgálati viszonyban, ezért a panaszossal szemben tanúsított magatartásának jogszerűsége ezen eljárás keretében nem volt értékelhető.

A panaszossal szemben garázdaság miatt indult büntetőeljárás során történt eljárási cselekmények vizsgálatára a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 195. és 196. §¹-a

¹ **Be. 195. §:**

„(1) Akire nézve az ügyész vagy a nyomozó hatóság határozata rendelkezést tartalmaz - ha e törvény kivételt nem tesz -, a határozat ellen a közléstől számított nyolc napon belül panasszal élhet.(...)”

196. §:

biztosít jogorvoslatot a nyomozó hatóság határozataival, intézkedéseivel, illetve azok elmulasztásával kapcsolatban, ezért a 7., valamint a 11-14. pontban felsorolt panaszok kivizsgálására a jelen közigazgatási hatósági eljárás nem terjedt ki. A Panasztestület állásfoglalásában szintén leszögezte, hogy a megjelölt büntetőeljárási kérdésekben nem jogosult érdemi vizsgálatot folytatni.

III.

Döntésem meghozatala során az alábbi iratok és nyilatkozatok álltak rendelkezésre:

1) A BRFK IX. kerületi Rendőrkapitányság bűnügyi osztályvezető-helyettese 2010. október 7-én kelt, 01090-105/20/2010/P. számú levelében a BRFK Hivatalát a következőkről tájékoztatta.

A panaszos jogi képviselője 2010. szeptember 16-án az említett rendőrkapitányságon előterjesztett panaszt elutasító határozat ellen fellebbezéssel élt. A közlekedési balesetről sem videofelvétel, sem fényképfelvétel nem készült. A büntetőeljárás során keletkezett iratokból egyértelműen kiderül, hogy a közlekedési baleset résztvevői között rendőr nem szerepel.

A panaszos a sérült autó tulajdonosát azonosította rendőrként, aki a helyszínen eljáró rendőrökkel ezzel szemben arról tájékoztatta, hogy ő nem rendőr, rendőr igazolványt nem mutatott fel. A sérült autó tulajdonosánál volt egy ORFK Országos Balesetmegelőzési Bizottsági igazolvány, de azt sem mutatta fel. Állítása szerint a személyi igazolványát mutatta meg a panaszosnak, azért hogy bizonyítsa, hogy ő a sérült autó tulajdonosa. A személyi igazolványa egy rendőrségi tokban volt elhelyezve, vélhetően ezért hitte azt a panaszos, hogy a sérült autó tulajdonosa rendőr.

A rendőri intézkedés során megállapításra került a sérült személygépkocsi tulajdonosának személyazonossága, valamint az, hogy nem rendőr. A baleset helyszínén jelen volt a sérült autó tulajdonosa, annak felesége, és a sérült autót vezető férfi, akik az intézkedő rendőröknek elmondták, hogy ők a helyszínről távozni akaró elkövetőt próbálták visszatartani. Arról nem nyilatkoztak, hogy a panaszossal milyen hangnemben beszéltek, elhangzottak-e durva hangnemben tett kijelentések. Elmondták továbbá az intézkedő rendőröknek, hogy a balesetet okozó gépkocsi a helyszínt el akarta hagyni. Ezért a sérült autót vezető férfi a jármű elé állt, miközben az autó tulajdonosa elvette a panaszos gépkocsijának indító kulcsát, azzal a céllal, hogy a járművet és vezetőjét a helyszínen tartsák. Ekkor a panaszos letépte a sérült autót vezető férfi ingének bal zsebét, miközben kivette az ing zsebéből a sérült autó forgalmi engedélyét, majd az indítókulcsot is kikapta az autó tulajdonosának a kezéből. A panaszos ezt kövözően beült az autójába, az ajtókat magára zárta, majd ismét el akart hajtani a helyszínről. A sérült autót vezető férfi elmondása szerint, amikor a helyszínről távozni akaró panaszos járműve elé állt, a panaszos a járművével többször nekiment a bal lábának. Az eset során személyi sérülés nem keletkezett.

A közlekedési baleset helyszínére 15:45 órakor érkezett ki a BRFK IX. kerületi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztályának egy r. főtörzsőrmestere és egy r. őrmestere az ügyelet utasítására. A helyszínen intézkedő rendőrök az Rtv. és a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati

„(1) Akit az ügyész vagy a nyomozó hatóság intézkedése vagy intézkedésének elmulasztása érint, az a tudomásszerzéstől számított nyolc napon belül panasszal élhet.(...)”

Szabályzat) alapján az intézkedési kötelezettségüknek eleget tettek A szolgálati fellépésük az Rtv. 20. §-a és a Szolgálati Szabályzat 4. §-a, és 23. §-a szerint történt. A helyszínen lévő személyeket az Rtv. 92. §-a alapján a panasz lehetőségéről, emellett a panaszost a feljelentés lehetőségéről szóban tájékoztatták. Intézkedésük során a rendőrök az Rtv. 2. §-ában foglaltak alapján tiszteletben tartották az emberi méltóságot, óvták az emberi jogokat. A helyszínen talált személyeket trágár megjegyzésekkel nem illették. Kényszerítő eszközt nem alkalmaztak. Az intézkedő rendőrök az Rtv. 13. § (2) bekezdése alapján részrehajlás nélkül jártak el. A helyszínen jelen lévő összes személyt intézkedés alá vonták, majd beleegyezésükkel a BRFK IX. kerületi Rendőrkapitányságra bekísérték. Adataikat és az általuk elmondottakat a rendőri jelentésben rögzítették.

A kiérkező rendőrök az Rtv. 13. § (1) bekezdése alapján meghatározott intézkedési kötelezettségüknek eleget téve, az ügyelet utasítására jelentek meg a helyszínen. Az Rtv. 29. §-a és 44. §-a, valamint a Szolgálati Szabályzat 3. §-a, 4. §-a, 22. §-a és 23. §, illetve a közlekedés körében elkövetett bűncselekmény esetén követendő rendőri eljárás szabályzata kiadásáról szóló 3/1998 ORFK utasítás (a továbbiakban: Utasítás) 4. Fejezet 24. pontja, 5. Fejezet 27. pontja és a 3. Fejezet 17. pontja alapján a következő intézkedéseket foganatosították: a baleset körülményeit tisztázták, a helyszínen lévő személyeket az esettel kapcsolatban szóban nyilatkoztatták; a balesetben érintett személyekkel szemben alkoholszondát alkalmaztak, negatív eredménnyel; a jelen lévő személyeket igazoltatták, adataikat rögzítették; a helyszínen lévőket a rendőri intézkedés elleni panasz lehetőségéről tájékoztatták; a történetet, megállapításait az ügyeletes tiszt részére jelentették; a helyszínen történetekkel kapcsolatosan adatgyűjtést, tanúkutatást végeztek; a baleseti helyszínelő kiérkezéséig a helyszínt biztosították; a szemlebizottság vezetőjének a helyszínt átadták; a helyszíni szemle után az érintett személyeket az ügyeletes tiszt utasítására, a baleset bekövetkezése után tanúsított cselekményük tisztázására végezt a BRFK IX. kerületi Rendőrkapitányságra beleegyezésükkel bekísérték. A bekísérés során az érintettek a saját gépkocsijukkal érkeztek a kapitányságra; a bekísért személyeket az ügyeletes tiszt részére átadták; az intézkedésről rendőri jelentést készítettek.

A helyszínre érkező rendőrök azt észlelték, hogy a baleset részesei vitatkoznak, kiabálnak, ezért nyugalomra intették őket, és lefolytatták a fentiekben felsorolt intézkedéseket. A rendőrök kulturált hangnemben beszéltek, durva hangnemben tett kijelentések nem hangzottak el a részükről.

2) A BRFK IX. kerületi RendőrkapitányságKözrendvédelmi Osztály Őr- járőrszolgálati Alosztály r. őrmesterének 2010. augusztus 19-én készült, 01090/566107/2010. id. számú jelentése szerint a panaszos és a sérült autót vezető férfi a közlekedési baleset helyszínén a következőkről tájékoztatták.

A sérült autót vezető férfi elmondta, hogy 2010. augusztus 19-én 15:15 óra körüli időben autóval megállt egy bevásárlóközpont hátsó parkolójában, a szabályosan (a parkoló helyeken) parkoló gépkocsikra merőlegesen, amikor baloldaltól nekitolatott a panaszos a gépkocsijával, amivel éppen az egyik parkoló helyről állt ki. A sérült autót vezető személy ezt követően kiszállt a gépkocsiból és arra lett figyelmes, hogy a panaszos el akar hajtani a helyszínről, ezért a panaszos gépkocsija elé állt, és megpróbálta megakadályozni, hogy az elmenjen onnan.

Ekkor érkezett a helyszínre a sérült autó tulajdonosa, aki szintén megpróbálta visszatartani a panaszost. A sérült autót vezető férfi előadta továbbá, hogy miután a panaszos megállt és kiszállt a kocsiból, az autó tulajdonosa elvette a panaszostól gépkocsijának indító

kulcsát, ezért a panaszos az autót vezető férfi zsebéből kivette a forgalmi engedélyt, úgy, hogy közben letépte ingjének bal felső zsebéből. Ezek után a panaszos kikapta az indító kulcsot a sérült autó tulajdonosának kezéből, a forgalmi engedélyt pedig összegyűrte és a földre dobta, majd beszállt a gépkocsijába, magára zárta azt és ismét el akart menni a helyszínről. A sérült autót vezető férfi – hogy ezt megakadályozza – ismét a gépkocsi elé állt, a panaszos pedig többször is neki ment a sérült autót vezető férfi bal lábának.

A panaszos előadta, hogy miután nekitolatott a parkolóban várakozó autónak, nem akart elhajtani a helyszínről, csak arrébb akart állni, mivel akadályozta a forgalmat. Ezek után kiszállt a gépkocsiból, és elmondása szerint a két férfi agresszívan viselkedett vele, rángatták a karját – minek következtében leszakadt a bal kezéről az órája, valamint letört a körme –, továbbá trágár szavakkal illették őt, ezért nagyon megrémült, beszállt a gépkocsiba és el akart menekülni a helyszínről.

A panaszos továbbá elmondta, hogy a sérült autó tulajdonosa elővett egy rendőr igazolványt és azt mondta, hogy ő rendőr és a panaszos álljon meg.

A helyszínen tartózkodott még a sérült autó tulajdonosának a felesége, aki a férje által elmondottakat támasztotta alá, de elmondta, hogy ő nem vett részt a cselekményben.

A jelentést készítő rendőr a helyszínen felvette a kapcsolatot a bevásárlóközpont diszpécserével, aki elmondta, hogy a parkolóban lévő kamera nem készített értékelhető felvételeket, mivel az körbe-körbe jár. A fentieket a rendőr jelentette az ügyeletes tisztnek, majd 16:40 órakor érkezett a helyszínre a baleseti helyszínelő, akinek a helyszínt átadták.

A jelentést készítő rendőr megjegyzi, hogy a panaszos a helyszínen nem rendelkezett vezetői engedéllyel, továbbá nem volt nála az általa vezetett gépkocsi forgalmi engedélye és kötelező felelősségbiztosítása sem.

Ezek után a sérült autó vezetőjét, tulajdonosát és annak feleségét a rendőr bekísérte a BRFK IX. Kerületi Rendőrkapitányságra, ahol átadta őket az ügyeletes tisztnek további meghallgatás végett.

A jelentést készítő rendőr a rendőrkapitányság épületében meghallgatta a sérült autó tulajdonosát, aki elmondta, hogy nála valóban volt egy igazolvány, ami egy ORFK Országos Balesetmegelőzési Bizottsági igazolvány, de nem ezt mutatta, csak a személyi igazolványát – ami egy rendőrségi tokban volt –, azért, hogy igazolja, ő az autó tulajdonosa.

3) A BRFK IX. kerületi Rendőrkapitányságon 01090/2791/2010/bü. számon készült, 2010. augusztus 19-én kelt „Feljegyzés nyomozás elrendeléséről” című dokumentum szerint a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Btk.) 271. § (1) bekezdésébe ütköző és az említett rendelkezés (1) bekezdése szerint minősülő garázdaság vétségének megalapozott gyanúja miatt a Be. 170. § (1) bekezdése alapján – figyelemmel a (2) bekezdés rendelkezéseire – nyomozást rendeltek el a panaszossal szemben.

4) A nyomozás során a sérült autó vezetőjének meghallgatásáról készült jegyzőkönyv tanúsága szerint az autó vezetője egy gazdasági társaság alkalmazásában álló gépkocsivezető. 2010. augusztus 19-én 15:15 órakor egy bevásárlóközpont külső parkolójánál parkolt le a szolgálati gépkocsival. A főnökét – a sérült autó tulajdonosát – várta a kocsiiban ülve, amikor a panaszos autójával nekiment a szolgálati gépkocsinak. A balesetet okozó autó vezetője visszaállt arra a parkolóhelyre, ahonnan kitolatott. A sérült autó vezetője kiszállt az autójából,

a balesetet okozó autó vezetőjével együtt, és kicsit ingerülten megkérdezte a panaszostól, hogy „Mit csinálsz? Nekitolatsz az autónak? Miért nem nézed a tükröt?”. A panaszos erre azt a választ adta, hogy szerinte a sérült autót vezető férfi rossz helyen állt, ezért a sérült autó vezetője volt a hibás a balesetben. A panaszos ezek után közölte, hogy elmegy, őt nem érdekli az egész, és visszaszállt az autójába. A sérült autó vezetője közben telefonon értesítette a sérült autó tulajdonosát, és felhívta a rendőrséget. A panaszos eközben a másik irányba kitolatott, és mivel a sérült autó vezetője azt gondolta, hogy a panaszos el akar menni, ezért a panaszos autója elé állt, aminek következtében a panaszos megállt az autójával.

Eközben megérkezett a sérült autó tulajdonosa is, akinek a sérült autót vezető férfi elmesélte a történetet, és közben jelezte a panaszosnak, hogy ne menjen el, mert jönnek a rendőrök. A két férfi a panaszos autója előtt és mögött állt. A panaszos kicsit mindig előrébb ment az autójával, ezért a sérült autó vezetője rátámaszkodott a panaszos autójának motorháztetejére. A sérült autó vezetője – annak érdekében, hogy megakadályozza a panaszost a helyszín elhagyásában a rendőrség megérkezése előtt – kinyitotta a panaszos autójának bal első ajtaját és behajolt az autóba azért, hogy kivegye az indítókulcsot. Amikor az autóba behajolt, a panaszos az inge bal külső zsebét letépte, illetve az abban lévő forgalmi engedélyt magához vette. Eközben a sérült autó tulajdonosának sikerült kivennie a panaszos autójából az indítókulcsot. Ezek után a sérült autót vezető férfi hallotta, amint a sérült autó tulajdonosa azt kérdezi a panaszostól, hogy „Megütöttél?”. A sérült autót vezető férfi ekkor pont nem nézett oda, ezért azt feltételezte, hogy a panaszos biztosan az indító kulcsot próbálta visszaszerezni, ezért hadonászott a sérült autó tulajdonosa felé. A panaszosnak végül sikerült visszaszerezni az autója indítókulcsát, a sérült autó vezetőjének pedig a forgalmi engedélyt a panaszos kezéből. Ezek után a panaszos megint beindította a kocsiját, kicsit előre ment vele, és majdnem elütötte a sérült autót vezető férfit. Pár percig állt fenn ez a helyzet, majd megérkeztek a rendőrök, és a panaszos „nagy nehezen” kiszállt az autójából.

A sérült autó vezetője állítása szerint nem bántotta a panaszost, csak arra tudott gondolni, hogy a panaszos ne menjen el a helyszínről, mert akkor az autóban keletkezett kárt neki kell kifizetnie.

5) A nyomozás során a sérült autó tulajdonosának meghallgatásáról készült jegyzőkönyv tanúsága szerint az autó tulajdonosa 2010. augusztus 19-én, 15 óra körül hivatalos ügyek miatt ment a feleségével a bevásárlóközpontba. A sérült autó vezetője – személyi sofőrjeként – kint maradt a parkolóban a gépkocsijával, majd körülbelül 15:15 órakor felhívta, hogy valaki beletolatott az autóba, és el akar hajtani. Ekkor kiszaladt a bevásárlóközpontból, és látta, hogy a sérült autó vezetője a panaszos autója előtt és mögött ugrál, nem hagyva, hogy az autó elhagyja a helyszínt. A sérült autó tulajdonosa szerint látszott a panaszoson, hogy el akar menni. A sérült autó vezetője hangosan azt mondta a panaszosnak, hogy „Hova mész?”, „Miért akarsz elmenni?”. A panaszos válasza azt volt, hogy nem marad itt, elmegy, közben – a sérült autó tulajdonosa szerint – csúnyán is beszélt. Ezt azért hallotta, mert a panaszos autójának ablaka le volt engedve. Ezek után megkérdezte a panaszost – aki még az autójában ült –, hogy „Hova akar menni?, Meg kéne oldani a problémát!”. A panaszos erre azt kérdezte tőle, hogy kicsoda, mire megmondta, hogy ő a sérült autó tulajdonosa, és megmutatta neki az igazolványait, amelyek egy rendőrségi tokban voltak, és közölte a panaszossal, hogy a sérült autót vezető férfi a sofőrje. A panaszos erre azt kérdezte, hogy milyen rendőr az, aki rossz helyre áll. A panaszos még párszor megpróbált előre és hátra menni, hogy elmenjen. A sérült autót vezető férfi ekkor benyúlt a panaszos autójába és üresbe akarta rakni a váltót, a panaszos azonban csapkodni kezdte, letépte az ingének a zsebét és elvette a forgalmi engedélyt, ami a zsebében volt. A sérült autó tulajdonosa ekkor kivette a panaszos kocsijának a kulcsát, miközben a panaszos őt is csapkodta, ahogy az utastérbe benyúlt. Ekkor közölte a

panaszossal, hogy adja vissza a forgalmi engedélyt, ők pedig vissza adják neki az indítókulcsát. Ezt követően a panaszos hirtelen kirántotta az indítókulcsot a sérült autó tulajdonosának kezéből, mire a sérült autót vezető férfi a forgalmi engedélyt szerezte vissza a panaszos kezéből. A panaszos ekkor beült a kocsijába, beindította azt és elindult. A sérült autót vezető férfi és a sérült autó tulajdonosa a panaszos autója elé szaladt, és körülbelül 10 méter után megállította azt. A 10 méter megtétele alatt folyamatosan mondták a panaszosnak, hogy álljon meg. Ezek után a rendőröket várták, miközben a kocsit előtt álltak. A panaszos ezalatt „gázfröccsöket” adva közeledett a kocsijával, majd a sérült autót vezető férfi lábának neki is ment, de sérülés nem keletkezett.

A sérült autót vezető férfi közben a sérült autóhoz ment, hogy elálljon vele az útból, mert valaki ki akart állni, közben a panaszos az autóval elindult előre. A sérült autó tulajdonosa ekkor a panaszos autója mögött állt, a sérült autót vezető férfi pedig visszafutott a panaszos autójához. A panaszos ekkor bezárkózott a kocsijába, és megint elindult. Mivel a panaszos autójának az ablaka félig le volt engedve, a sérült autót vezető férfi megkérdezte tőle, hogy „Elütsz engem?”, a panaszos ekkor azt a választ adta, hogy „Igen.”. Ezek után a sérült autó tulajdonosa látta, hogy a panaszos a sérült autót vezető férfi lábának (sípcsontjának) nekiment, „és folyamatosan ment rá”. Ekkor érkezett meg a sérült autó tulajdonosának a felesége, aki rászólt a panaszosra, hogy a sérült autó vezetőjének a lába a kocsija alatt van. Ezek után a panaszos megállt az autóval, és csak akkor szállt ki, amikor a rendőrök megérkeztek.

5) A nyomozás során a sérült autó tulajdonosának felesége a meghallgatásáról készült jegyzőkönyv szerint az alábbiakat adta elő.

Autóval érkeztek a bevásárlóközpontba a férjével, amit a sofőrük vezetett, aki a parkolóban maradt. Miközben a bevásárlóközpontban vásároltak, a sofőr felhívta a férjét, hogy menjen ki a parkolóba, aki rögtön el is indult. Ő a bevásárlóközpontban maradt, és vásárolt tovább, azonban 10-15 perc múlva már hívta is a férje, hogy behajtottak az autójukba, ezért nyugodtan vásároljon tovább, mert van ideje. Erre azonban ő azonnal befejezte a vásárlást, és kiment a parkolóba, ahol azt látta, hogy a férje egy autó mögött áll, míg a sofőrjük az autó előtt. Az autóban egy nő – a panaszos – ült és folyamatosan előre és hátra ment a kocsival, próbált elhajtani a helyszínről. A férje többször elugrott a panaszos autója elöl, a sofőr azonban nem. Ekkor ő szólt a panaszosnak, hogy fejezze be, amit csinál, mert elüti a sofőrjüket. A panaszos azonban azt mondta, hogy nem érdekli. Látta, amint a panaszos többször nekimegy a sofőr lábának. Erre hívta a rendőröket, akik arról tájékoztatták, hogy már úton vannak.

6) A nyomozás során a panaszos gyanúsított ki hallgatásáról készült jegyzőkönyv az alábbiakat tartalmazza.

A panaszos meghallgatásán előadta, hogy egy bevásárlóközpont parkolójából tolatott ki a keresztlánya autóval. Állítása szerint a tükörbe, illetve előre és hátra is nézett, mert nem akart nekimenni a mellette álló autónak. Lassan gurult hátrafelé, amikor érezte, hogy beletolatott valamibe. Ezek után megállt, és kiszállt megnézni, hogy mi történt. Látta, hogy egy szabálytalanul parkoló fekete autóba ment bele, amin egy tenyérynyi nagyságú horpadás keletkezett. A sérült autó vezetője kiugrott az kocsiból és elkezdte szidni, hogy „*Te rohadt kurva nem látsz? Miért nem nézel a tükörbe?*”. Erre ő azt válaszolta, hogy nem látta az autót. A sérült autót vezető férfi azt mondta, hogy várjon, mert az autó tulajdonosa rendőr és mindjárt itt lesz, mert szólt neki. Mivel a panaszos úgy látta, hogy a sérülés nem súlyos, és az autójának ajtaja is nyitva volt, amivel elállta az utat, ezért beült a kocsiba, és arrébb akart

állni, amit a sérült autó vezetőjével is közölt. Erre a férfi azt mondta, hogy „*Meg ne próbálj elszökni, te rohadt kurva!*”. Ezek után a panaszos az autójával beállt a sérült autó mellé, azzal párhuzamosan. A nyitott ajtóju kocsijában ült, amikor megjelent a sérült autó tulajdonosa, aki felmutatott egy igazolványt, és azt mondta, hogy rendőr, majd felszólította a panaszoszt, hogy „*Te rohadt szemét, szálljál ki a kocsiból, mert rendőr vagyok, és enyém a fekete autó!*”. A panaszos véleménye szerint a sérült autó tulajdonosa rá akart ijeszteni a rendőr igazolvánnyal, amit kért a panaszos, hogy mutasson meg jobban. Miután megnézte a felé tartott igazolványt, közölte a sérült autó tulajdonosával, hogy szerinte ki kell hívni más rendőröket, mert ő ebben az ügyben elfogult. Erre a két férfi megint szidalmazni kezdte, majd a sérült autó tulajdonosa a kocsni nyitott ablakán benyúlva megfogta a panaszos vállát és ki akarta rángatni az autójából. Ekkor odament hozzájuk egy ismeretlen, harmadik férfi, és rászólt a másik két férfirra, mert látta, hogy rángatták a panaszoszt. Ez a férfi azonban a rendőrök kiérkezése előtt elment, ezért nem tudja igazolni a panasossal történeteket. A panaszos már kiszállt és a kocsija mellett állt, amikor megint úgy gondolta, hogy újra megpróbál odébb állni az autójával – mert félt –, amit a másik két férfival is közölt. Körülbelül 10 métert mehetett a kocsival, amikor a két férfi rohant utána, és azt kiabálta, hogy „*Meg ne lépj, te rohadt kurva!*” meg azt, hogy szétverik a fejét. A sérült autó tulajdonosa feltépte a panaszos autójának bal első ajtaját, és ki akarta rántani a panaszoszt a kocsijából, rángatta a karját, majd behajolt az ablakon és kitépte az indítókulcsot az autóból. A sérült autót vezető férfi is ott állt az autója mellett, és folyamatosan szidta, fenyegette a panaszoszt. A panaszos közölte velük, hogy nincs joguk ahhoz, hogy elvegyék a kulcsát, hívják ki a rendőrséget. A panaszos nagyon meg volt ijedve. A sérült autó tulajdonosa közölte a panasossal, hogy nem adja vissza az autójának a kulcsát, mert akkor el fog menni. Ezek után a panaszos kiszállt az autójából, kérte a férfit, hogy adja vissza a kulcsát és megpróbálta azt kikapni a kezéből. Ezek után a két férfi lefogta a panaszoszt, és rángatták, a panaszos pedig az indító kulcsáért kapkodott és védekezett is. A sérült autót vezető férfi ingzsebét véletlenül, védekezés közben tépte le, és így a kezében maradt az ingzsebben található forgalmi engedély. A panaszos közölte a férfikkal, hogy a forgalmi engedélyért cserébe adják vissza az autókulcsát. Megint dulakodni kezdtek, és kivették a panaszos kezéből a forgalmi engedélyt. A panaszos ezek után visszaült a kocsijába és szólt a két férfinak, hogy adják vissza a kulcsát, mert ehhez nincs joguk. Erre ők azt válaszolták, hogy nem adják, mert a panaszos el akar menni. A panaszos ezek után kiszállt az autójából, és a sérült autó tulajdonosának kezéből kikapta a kulcsát, majd beült az autóba és magára zárta azt, amíg a rendőrök meg nem érkeztek. A panaszos nem merte az autója ablakát lehúzni, az autóban nagyon meleg lett, ezért beindította újra a kocsit, hogy a légkondicionálót használhassa. Ezek után az egyik férfi a panaszos kocsija elé állt és a motorháztetőre támaszkodott, a másik pedig az autó mögé, és folyamatosan szidták a panaszoszt. A panaszos állítása szerint nem garázdálkodott, a másik két férfi támadt rá és szidta, sértegette őt.

A panaszos a rendőrkapitányságon a meghallgatása során jelezte, hogy a másik két férfi ellen szeretne feljelentést tenni becsületsértés, garázdaság és személyi szabadság megsértése miatt. A panaszos megjegyezte továbbá, hogy ha a sérült autó tulajdonosa rendőr, akkor a panaszos szerint visszaélhet a helyzetével azért, hogy megghiúsítsa a panaszos által elmondottak bizonyítását, és ha a bevásárlóközpontban dolgozik, akkor a parkolóban lévő kamerafelvételeket is meg tudja változtatni a panaszos szerint.

A panaszos a meghallgatás végén feltett kérdésre úgy nyilatkozott, hogy az eljárás során kíván védőt megbízni, akinek később nyilatkozik a nevérol. Előadta továbbá, hogy nem rendelkezik budapesti értesítési címmel – de ismerőse át tudja venni a leveleit – és kérte, hogy ha lehetséges, a küldeményeket a megadott külföldi címére postázza a hatóság, mivel Svédországban él. Nyilatkozott arról, hogy mely mobilszámokon elérhető, illetve arról is, hogy az iratismertetésen részt kíván venni.

7) A BRFK IX. kerületi Rendőrkapitányságon 2010. augusztus 19-én kelt feljegyzés tartalma szerint a panaszos gyanúsított kihallgatása után elmondta, hogy 2010. szeptember 01-jén visszautazik Svédországba, ezért magyar ügyvédjén keresztül – akit a következő héten hatalmaz és nevez meg – értesítsék őt.

8) A BRFK IX. kerületi Rendőrkapitányságon indult büntetőügyben a gyanúsított panaszos által a gyanúsítás ellen tett panaszt a Budapesti IX. Kerületi Ügyészség 2010. szeptember 15-én kelt határozatban elutasította.

9) A BRFK IX. kerületi Rendőrkapitányság Készenléti Osztály Bűnügyi Alosztályán készült, az előállítás végrehajtásáról szóló 2010. augusztus 19. napján kelt jelentés szerint a panaszost az Rtv. 29. § (1) bekezdés első fordulata alapján igazoltatták, az Rtv. 31. § (1) bekezdése szerint – személyi szabadságában korlátozott személyként – átvizsgálták, az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján – bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható személyként – előállították.

Az intézkedés során kényszerítő eszközt nem alkalmaztak. Az intézkedés alapjául szolgáló esemény leírásánál az szerepel, hogy a panaszost a jelentésben megjelölt (01090/2791/2010/bü. számú) bűnügyben bűncselekmény gyanúja miatt a BRFK IX. Kerületi Rendőrkapitányság fogdahelyiségébe sérülés- és panaszmentesen állították elő. Az Rtv. 33. § (4) bekezdése alapján az előállítás okáról a tájékoztató, valamint az előállítás idejéről szóló igazolás kiadásra került. Az előállító helységben történő elhelyezéssel kapcsolatban a panaszos a 19/1995. (XII. 13.) BM rendelet 2. § (8) és (9) bekezdései, a 19/1996. (VIII. 23.) ORFK utasítás 36/A. alapján jogairól és kötelezettségeiről szóló írásos tájékoztatást megkapta.

A jelentés szerint a személyes szabadság korlátozásának kezdő időpontja 19:00 óra volt, amely a fogdakönyv bejegyzésének tanúsága szerint 20:25 óráig tartott, amikor a panaszost az ügyeletes tiszt engedélyével elengedték.

Az előállítás végrehajtásáról szóló parancsnoki vélemény és kivizsgálás elnevezésű iratot az ügyeletes tiszt kitöltés nélkül aláírta.

10) A BRFK IX. kerületi Rendőrkapitányság Készenléti Osztály Bűnügyi Alosztályán 2010. szeptember 07-én kelt, a panaszost gyanúsítottként kihallgató r. főtörzsőrmester által készített jelentés szerint a panaszost az általa elkövetett bűncselekmény miatt utasításra nem helyezték el fogdában, makulátlan előélete miatt is.

A kihallgatását megelőzően a panaszos a jelentést készítő rendőr irodája előtti folyosón várakozott. A tanúk kihallgatása közben többször is megzavarta a rendőrt a panaszos azzal, hogy miért azokat hallgatja ki először, akik őt megverték. A rendőr kérte a panaszost, hogy az ügy tisztázása érdekében ne zavarja meg a kihallgatást, és várjon türelemmel. Miután ez többször is megismétlődött, a rendőr jelentést tett az ügyeletes tisztnek, aki közölte, hogy a rendőri jelentés és a tanúkihallgatások alapján a panaszos garázdaságot követett el, ezért vezető ügyeletesi utasításra fogdában kell elhelyezni. Ezt követően a panaszost a BRFK IX. kerületi Rendőrkapitányság fogdájába befogadták, illetve elhelyezték. Ezek után a panaszos gyanúsított kihallgatása megtörtént. Az eltelt idő miatt a jelentést készítő rendőr arra már nem emlékezett, hogy a panaszos kért-e a jegyzőkönyvből egy példányt.

11) A fogvatartott panaszos letéti tárgyairól H 138379 számon jegyzőkönyv készült. Az iraton a „lakóhelye, tartózkodási helye” rovatban az szerepel, hogy „lakcím nélküli”.

12) A BRFK IX. kerületi Rendőrkapitányság Készenléti Osztály Bűnügyi Alosztályán 2010. augusztus 19-én készült jelentés szerint 19:10 órakor az előállított panaszos közölte, hogy rosszul érzi magát, amit a jelentést készítő r. őrmester telefonon jelentett az ügyeletes tisztnek, aki értesítette a mentőszolgálatot. A mentők 19:45 órakor érkeztek az előállító helységbe. Az egyik mentőápoló elmondta, hogy a panaszoson sem mentálisan, sem pedig fizikálisan semmilyen elváltozás nem észlelhető, a panaszos orvosi ellátást nem igényel. A mentő 20:05 órakor távozott a rendőrkapitányságról.

13) A panaszos ellen szabálysértési eljárás is indult, amely során fényképfelvételek készültek.

14) A panaszos jogi képviselője 2010. augusztus 26-án keltezte panaszbeadványt terjesztett elő a BRFK IX. kerületi Rendőrkapitányságra, a Panasztestülethez, valamint a Budapesti IX. kerületi Ügyészséghez is. A Rendőrkapitányság vezetője a panaszt kivizsgálta, majd 2010. szeptember 16-án kelt, 01090-105/20/2010. Rp. számú határozatában elutasította. A döntés ellen a jogi képviselő a törvényes határidőn belül fellebbezést nyújtott be. Budapest Rendőrfőkapitánya a Panasztestület megkeresése nyomán – 2010. október 14-én kelt, 01000-105/1109/8/2010/P. számú végzésével – az eljárást Panasztestület döntéséig felfüggesztette, majd 01000-105-378/10/2011. P. számú, 2011. június 08-án kelt végzésével az első fokú határozatot megsemmisítette, és a BRFK által folytatott közigazgatási hatósági eljárást megszüntette.

III.

A rendelkezésre álló iratok alapján tényállásszerűen az alábbiak állapíthatók meg.

A panaszos 2010. augusztus 19-én, Budapesten, egy bevásárlóközpont parkolójában közlekedési baleset részese volt. A baleset másik résztvevőjének elmondása szerint az általa vezetett személygépkocsival az említett napon, 15:15 óra körüli időben állt meg a bevásárlóközpont hátsó parkolójában a szabályosan (a parkoló helyeken) parkoló gépkocsikra merőlegesen, amikor bal oldalról a panaszos a gépjárművével nekitolatott. Ezt követően a sérült autót vezető férfi kiszállt az autóból, és azt tapasztalta, hogy a panaszos el akar hajtani a helyszínről, ezért annak gépkocsija elé állt, hogy megakadályozza ebben. Ekkor érkezett a helyszínre a sérült gépkocsi tulajdonosa, aki szintén megpróbálta visszatartani a panaszost a rendőrök helyszínre érkezéséig. Ezek után a panaszos kiszállt a gépjárműből, a sérült autó tulajdonosa pedig ekkor elvette a panaszos gépkocsijának indítókulcsát, ezért a panaszos kivette a sérült autó sofőrjének zsebéből a sérült autó forgalmi engedélyét – úgy, hogy eközben eltépte annak ingzsebét –, majd visszaszerezte indítókulcsát is, beszállt az autójába és magára zárta az ajtót. Ezt követően a panaszos ismét el akarta hagyni a helyszínt, de a sérült autó sofőrje megakadályozta ebben.

A panaszos elmondása szerint ő nem próbálta meg elhagyni a helyszínt, csak arrébb akart állni, hogy ne akadályozza a forgalmat, továbbá elmondta, hogy miután kiszállt a gépkocsijából, a két férfi agresszíven viselkedett vele, rángatták a karját, melynek következtében órája is leszakadt a kezéről, valamint letört a körme, illetve trágár szavakkal illették, ami miatt nagyon megrémült, és visszaszállva a kocsijába el akart menekülni a helyszínről.

A BRFK IX. kerületi Rendőrkapitányság járőrei 15:45 órakor érkeztek a helyszínre, ahol az Rtv. 20. §², 29. §³ és 44. §⁴, valamint a Szolgálati Szabályzat 3. § (1) bekezdése⁵, 4.

² **Rtv. 20. §:** „(1) A rendőrt az intézkedés során

a) az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye vagy

b) szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye

igazolja.

(2) A rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről.

(3) A rendőr köteles – ha az a rendőri intézkedés eredményességét nem veszélyezteti – intézkedése megkezdése előtt szolgálati igazolványát vagy azonosító jelvényét felmutatni. Ha a rendőr szolgálati igazolványának vagy azonosító jelvényének felmutatása az intézkedés megkezdése előtt veszélyeztetné az intézkedés eredményességét, úgy azt az intézkedés befejezésekor köteles felmutatni.

(4) Ha a rendőr egyenruhát visel, de az intézkedés során azonosító jelvénye nem látható, vagy azt nem viseli, akkor a ruházatán azonosító jelvényének számát jól láthatóan fel kell tüntetni.”

³ **Rtv. 29. §:** „A rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

(2) Az igazoltatott köteles a személyazonosító adatait hitelt érdemlően igazolni. A személyazonosságot – a személyazonosító igazolványon túl – minden olyan hatósági igazolvány igazolja, amely tartalmazza a személyazonosításhoz szükséges adatokat. Az igazoltatott kizárólag ezen okmányok egyikének bemutatására kötelezhető. A rendőr más jelen lévő, ismert személyazonosságú személy közlését is elfogadhatja igazolásként.

(3) Az igazoltatás során rögzíteni kell – ha további intézkedéshez, eljáráshoz szükséges, vagy egyéb körülmények ezt indokolják – az igazoltatott személyazonosító adatait, az igazolvány sorozatát és számát, valamint az igazoltatás helyét, idejét és okát.

(4) A személyazonosság igazolásának megtagadása esetén az igazoltatott a személyazonosság megállapítása céljából feltartóztatható, a személyazonosság megállapításának sikertelensége esetén előállítható, ha a személyazonosítás megállapítása más módon nem biztosítható, a személyazonosság megállapítása céljából az igazoltatottól ujjnyomat vehető, az igazoltatotról fényképfelvétel készíthető, továbbá a külső testi jegyek észlelés és mérés alapján rögzíthetők.

(5) A igazoltatás vagy a személyazonosság megállapításának sikertelensége esetén az előállítás csak a személyazonosság megállapításához szükséges ideig tarthat.

(6) A rendőr az igazoltatott személy ruházatát, járművét átvizsgálhatja, ha azt a személyazonosság megállapítása, a közrendet, a közbiztonságot fenyegető veszély elhárítása, bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetésének gyanúja szükségessé teszi.

(7) Az igazoltatás során rögzített adatokat – kivéve, ha ezek büntető- vagy szabálysértési eljárásban kerülnek felhasználásra – az intézkedés befejezését követő száznolcvanadik napon meg kell semmisíteni. Ez a rendelkezés nem vonatkozik a 24. § (4) bekezdése szerinti igazoltatás során rögzített adatok 24. § (5) bekezdésében meghatározott törlési idejére.

(8) E § alkalmazásában személyazonosító adaton az érintett személy nevét, születési helyét, születési idejét és anyja születési családi és utónevét kell érteni.”

⁴ **Rtv. 44. §:** „(1) A rendőr az e törvényben és a külön jogszabályban meghatározott közlekedésrendészeti feladatának ellátása során

a) a közúti forgalmat irányíthatja, korlátozhatja, illetve szüneteltetheti;

b) a közlekedési rendszabályok megtartását, a járműhasználat szabályszerűségét, az okmányokra és a felszerelésekre vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának jogszerűségét, az üzemben tartó, illetőleg a használó személyazonosító adatait, a jármű közlekedésbiztonsági állapotát és adatait a forgalomban és a telephelyen – a jogszabályban meghatározottak alapján – ellenőrizheti;

c) a jármű vezetőjét a rendszeresített eszközzel légzésminta, ha nála a vezetési képességére hátrányosan ható szer befolyása vagy alkoholfogyasztás miatt bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetésének gyanúja merül fel, az egészségügyi szolgálat igénybevételel vér-, vizelet- és műtétnek nem minősülő módon egyéb minta adására kötelezheti;

d) a járművezetésre jogosító engedélyt (okmányt), a jármű üzemben tartására vonatkozó hatósági engedélyt (okmányt), a rakományhoz tartozó okmányokat, valamint a jármű hatósági jelzését – a külön jogszabályban meghatározottak szerint – a helyszínen elveheti;

§⁶, 22.⁷ és 23. § (1) és (2) bekezdései⁸, valamint a közlekedés körében elkövetett bűncselekmény esetén követendő rendőri eljárás szabályzata kiadásáról szóló 3/1998 ORFK

e) a forgalomban való részvételt megtilthatja, ha a jármű vagy vezetőjének állapota a közúti forgalom biztonságát veszélyezteti, és a további jogellenes járműhasználat megakadályozása céljából a jármű kulcsait elveheti, illetőleg a járművet más módon mozgásában korlátozhatja vagy elszállíthatja.”

⁵ **Szolgálati Szabályzat 3. § (1) bekezdése:** „Bűncselekmény vagy szabálysértés észlelése, valamint a közbiztonságot, a közrendet, az államhatár rendjét, a polgárok személyét vagy javait sértő vagy fenyegető veszélyhelyzet esetén, illetőleg ha ilyet hoznak tudomására, a rendőrt intézkedési kötelezettség terheli.”

⁶ **Szolgálati Szabályzat 4. §:** „(1) A rendőr az intézkedést – ha az a rendőri intézkedés eredményességét nem veszélyezteti – a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha egyenruhát visel tisztelegéssel, és a tervezett intézkedés megjelölése és célja, valamint neve és azonosító száma közlésével kezdi meg. Az intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét nem veszélyezteti – szolgálati igazolványát vagy azonosító jelvényét is felmutatja.

(2) Ha az (1) bekezdés szerinti közlés, illetve a szolgálati igazolvány vagy az azonosító jelvény felmutatása a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, azt az intézkedést követően kell megtenni.

(3) Ha az intézkedés alá vont a rendőr felszólításának nem tesz eleget, az intézkedő rendőr „A törvény nevében!” felszólítással figyelmezteti, hogy szigorúbban lép fel.

(4) A rendőri intézkedés közben körültekintően kell eljárni. A rendőrnek arra kell törekednie, hogy megelőzze, hogy megtámadják, lefegyverezzék, figyelmeztetést a szolgálati tevékenységtől elvonják, vagy lekötöttségét jogellenes cselekmény elkövetésére használják fel.

(5) A rendőri intézkedés eredményes befejezését szükség esetén segítség igénybevételevel is biztosítani kell.

(6) Ha a rendőr az Rtv. V. fejezetében foglalt intézkedést vagy a VI. fejezetében foglalt kényszerítő eszközt alkalmaz, ezt követően az intézkedés alá vont személyt tájékoztatja az Rtv. szerinti panasztétel lehetőségéről.

(7) A rendőr részéről – szolgálati feladatai ellátása során – tilos a személyek bárminemű, így különösen nemi, faji vagy etnikai származás, vallás vagy világnézet, fogyatékoság, kor vagy szexuális irányultság alapján történő hátrányos megkülönböztetése.

(8) Az (1) bekezdés alkalmazása során a rendőri intézkedés eredményességét az ott meghatározott információk előzetes közlése, illetve a szolgálati igazolvány vagy az azonosító jelvény felmutatása akkor veszélyezteti, ha a közlés vagy a felmutatás időigénye az intézkedés megtételét lehetetlenné teszi, vagy annak eredményességét aránytalan mértékben veszélyezteti.”

⁷ **Szolgálati Szabályzat 22. §:** „(1) A helyszínbiztosítás az a rendőri tevékenység, amelyet a rendőr bűncselekmény vagy egyéb esemény (pl. baleset) helyszínén, a helyszíni szemle előtt, annak során, szükség esetén azt követően a helyszín őrzésére, lezárására, a nyomok biztosítására fogyanatosít.

(2) A helyszínt biztosító rendőr:

a) elsősegélyben részesíti vagy részesítteti azokat, akik az esemény során megsérültek vagy megbetegedtek, illetve más ok miatt segítségre szorulnak,

b) a szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten ért elkövetőt elfogja, az eseményben érintetteket, az eseményt észlelőket feltartóztatja,

c) tanúkat visszatartja, és az illetéktelen személyeket a helyszínről eltávolítja,

d) a helyszínt körülhatárolja, eredeti állapotában megőrzi,

e) a közrendet zavaró cselekményeket, forgalmi torlódásokat megszünteti,

f) az eseményt közvetlen parancsnokának azonnal jelenti,

g) feljegyezi, hogy a sérültet milyen rendszámú mentő gépkocsival, hova szállították el,

h) nyomon üldözés lehetősége esetén az üldözést késedelem nélkül teljesíti,

i) a helyszínrre megérkező szemlebizottság vezetőjének jelentést tesz.

(3) A helyszínről való bevonulása után a rendőr írásban jelenti, hogy:

a) kinek a felhívására vagy utasítására, mikor érkezett a helyszínre,

b) kiket talált a helyszínen,

c) milyen volt a helyszín állapota,

d) milyen intézkedéseket tett,

e) változásokat eszközöltek-e a helyszínen, ha igen, kik és miért, továbbá milyen nyomokat rögzített.

(4) A bűncselekmény vagy a baleset helyszínén életét veszített, illetve súlyos és életveszélyes sérüléssel kórházba szállított személy közvetlen hozzátartozóját az ügyben eljáró rendőri szerv haladéktalanul értesíti. Ha gyermekkorú személy szenved sérülést, a Rendőrség – közvetlen hozzátartozó hiányában – a gondozó, annak sikertelensége esetén az illetékes gyermekvédelmi hatóság értesítését is megkísérli. A rendőr az ilyen értesítést megfelelő körültekintéssel és tapintattal teszi meg.”

utasítás 4. Fejezet 24. pontja, 5. Fejezet 27. pontja és a 3. Fejezet 17. pontja alapján tettek eleget az Rtv. 13. § (1) bekezdése⁹ alapján fennálló intézkedési kötelezettségüknek, majd 16:40 órakor a helyszínre érkező szemlebizottság vezetőjének a helyszínt átadták. A helyszínen intézkedő rendőrök szolgálati fellépése megfelelt az Rtv. 20. §-ában, valamint a Szolgálati Szabályzat 4. §-ában foglalta rendelkezéseknek. Az Rtv. 13. § (2) bekezdése¹⁰ alapján részrehajlás nélkül jártak el, az Rtv. 2. § (1) bekezdésében¹¹ foglaltak szerint tiszteletben tartották az emberi méltóságot, óvták az emberi jogokat, a helyszínen lévő személyekkel végig kulturált hangnemben beszéltek.

A helyszíni szemle után a balesetben érintett személyeket az ügyeletes tiszt utasítására – a baleset bekövetkezése után tanúsított cselekményük tisztázása végett – beleegyezésükkel bekísérték a BRFK IX. Kerületi Rendőrkapitányságra. Kihallgatását megelőzően a panaszos a folyosón várakozott a tanúkihallgatást végző rendőr irodája előtt, akit az eljárási cselekmény lefolytatásában magatartásával többször is megzavart. Mivel az elhangzott tanúvallomások alapján a panaszos garázdaság bűncselekmény elkövetésével volt gyanúsítható, és a kihallgatás menetét a rendőr kérése ellenére továbbra is zavarta –, ezért az Rtv. 29. § (1) bekezdés első fordulata alapján igazoltatták, az Rtv. 31. § (1) bekezdése¹² szerint – személyi szabadságában korlátozott személyként – átvizsgálták, majd az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja¹³ alapján – bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható személyként – előállították. Az Rtv. 33. § (4) bekezdése¹⁴ alapján az előállítás okáról a tájékoztató, valamint az előállítás idejéről szóló igazolás részére kiadásra került. Az előállító helyiségben történő elhelyezésével kapcsolatban a 19/1995. (XII. 13.) BM rendelet 2. § (8) és (9) bekezdései, illetve a 19/1996. (VIII. 23.) ORFK utasítás 36/A. alapján a panaszos a jogairól és kötelezettségeiről szóló

⁸ **Szolgálati Szabályzat 23. § (1) és (2) §:** „(1) Közlekedési baleset helyszínén a rendőr a helyszín biztosítására vonatkozó általános szabályok szerint jár el.

(2) Hatáskörébe nem tartozó ügyekben a rendőr a baleseti helyszínelőt értesíti. A baleseti helyszínelő kérésére a rendőr gondoskodik az elsődleges intézkedések (elsősegélynyújtás, értesítés adás, helyszínbiztosítás, tanúkiinterjú, kikérdezés, kárelhárítás, a forgalom folyamatosságának biztosítása stb.) megtételéről, a kérés után segíti munkáját, elvégzi a rábízott feladatokat (forgalomirányítás, helyszínfelmérés stb.).”

⁹ **Rtv. 13. § (1) bekezdés:** „A rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.”

¹⁰ **Rtv. 13. § (2) bekezdés:** „A rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni.”

¹¹ **Rtv. 2. § (1) bekezdése:** „A rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.”

¹² **Rtv. 31. § (1) bekezdés:** „Akivel szemben személyi szabadságot korlátozó intézkedést foganatosítanak, annak ruházatát a rendőr a támadásra vagy az önveszély okozására alkalmas tárgy elvétele végett, előzetes figyelmeztetés után átvizsgálhatja.”

¹³ **Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja:** „A rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, b) aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható;”

¹⁴ **Rtv. 33. § (4) bekezdés:** „Az előállítottat szóban vagy írásban az előállítás okáról tájékoztatni kell, és az előállítás időtartamáról részére igazolást kell kiállítani.”

írásos tájékoztatást megkapta. Az intézkedés során kényszerítő eszközt vele szemben nem alkalmaztak.

Miután a panaszost 19:00 órakor a BRFK IX. kerületi Rendőrkapitányság fogdjában elhelyezték, 19:10 órakor közölte, hogy rosszul érzi magát. Az ügyeletes tiszt az Rtv. 18. § (2) bekezdése¹⁵ alapján értesítette a mentőszolgálatot, amely 19:45 órakor kikerkezve megállapította, hogy a panaszos orvosi ellátást nem igényel. A mentő 20:05 órakor távozott a rendőrkapitányságról. A Fogdakönyv tanúsága szerint a panaszos előállítása 20:25 óráig tartott. Ezt követően került sor gyanúsított kihallgatására, mely az arról készült jegyzőkönyv tanúsága szerint 21:30 órakor zárult le.

A dokumentumok alapján megállapítható, hogy az előállítás végrehajtásáról és kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló parancsnoki vélemény és kivizsgálás elnevezésű iratot az ügyeletes tiszt kitöltés nélkül aláírta. A panaszos letéti tárgyairól készült jegyzőkönyv „lakóhelye, tartózkodási helye” rovatában az szerepel, hogy a panaszos „lakcím nélküli”, holott a gyanúsított kihallgatásról szóló jegyzőkönyvön ez az adat megfelelően fel lett tüntetve. Annak ellenére, hogy a rendőri jelentés szerint a panaszos megkapta az előállítása időtartamáról kiállított igazolást, ennek bizonyítására a rendőrkapitányság nem tudta felmutatni ezen irat másodpéldányát. A felsorolt – részben garanciális jelentőségű – adminisztrációs hibákra tekintettel megállapítható, hogy ezek következtében sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

A rendőri intézkedések elleni, konkrétan megfogalmazott kifogások vonatkozásában álláspontom a következő:

- A panaszos állítása szerint amikor jelezte, hogy feljelentést kíván tenni, a baleset helyszínén intézkedő rendőrök kioktatták, hogy „hogyan gondolja azt, hogy egy rendőrt (mármint a sérült autó tulajdonosát) akar feljelenteni?”

A panaszos ezen állítását a fent ismertetett okirati bizonyítékok nem támasztják alá. Egyrészt azért, mivel az általa rendőrnek vélt férfi valójában nem tartozott a rendőrség állományába, ezért az intézkedő rendőrök nem is utalhattak ilyen minőségben a sérült autó tulajdonosára. Másrészt a helyszíni szemlét követően a rendőrkapitányságon megtörtént az események tisztázása, melynek során a panaszos gyanúsított kihallgatásáról készült jegyzőkönyvben rögzítették azt a tényt, hogy feljelentést kíván tenni. Ezért a panaszt elutasítom.

- A panaszos általánosságban véve sérelmezte azt, hogy a közlekedési baleset helyszínére kikerkező rendőrök nem jártak el kellő körültekintéssel.

A baleset helyszínén intézkedő rendőrök jelentéseiből, illetve a panaszossal szemben indult szabálysértési eljárás iratanyagából nem derül ki olyan körülmény, amelyből arra lehetne következtetni, hogy a rendőrök nem jártak el szakszerűen, illetve kellő alaposággal a helyszín biztosítása, valamint a helyszíni szemle lefolytatása során. Ezen intézkedések keretében a baleset körülményeit tisztázták, a helyszínen lévő személyeket az esettel

¹⁵ **Rtv. 18. § (2) bekezdése:** „A rendőrség gondoskodik a fogvatartott elhelyezéséről, a fogvatartás miatt bekövetkező egészségkárosodás megelőzéséhez szükséges ellátásáról. A sérült, beteg vagy más okból sürgős orvosi ellátásra szoruló fogvatartottat orvosi ellátásban kell részesíteni.”

kapcsolatban szóban nyilatkoztatták, a balesetben érintettekkel szemben alkoholszondát alkalmaztak, a jelen lévőket igazoltatták, adataikat rögzítették, a történeteket, valamint megállapításaikat az ügyeletes tiszt részére jelentették, az eseményekkel kapcsolatosan adatgyűjtést, tanúkutatást végeztek, megkeresték a bevásárlóközpont diszpécserét a parkolóban lévő kamera felvételeinek beszerzése érdekében, a baleseti helyszínelő kiérkezéséig a helyszínt biztosították. Mindezt a panaszos előadása is alátámasztja, mely szerint a helyszínen történt intézkedések – legalább nyolc rendőr részvételével – körülbelül két és fél órán keresztül tartottak, melynek során sok fénykép is készült. A fentiekre tekintettel a panaszt elutasítom.

- A panaszos szerint az autó sérülésével vagy betétlap kitöltésével senki nem foglalkozott, annak ellenére, hogy közlekedési baleset történt.

A panasz ezen részét nem tartom megalapozottnak, mivel a baleseti bejelentőlap kitöltése – mint arra a Panasztestület is felhívta állásfoglalásában a panaszos figyelmét – a közlekedési balesetben érintett felek érdeke és feladata, ezért a rendőrségtől nem várható el, hogy annak kitöltéséről gondoskodjon, illetve arra figyelmeztesse az érintetteket.

- A panaszos sérelmezte, hogy kérése ellenére az intézkedő rendőrök az autójának első és hátsó részéről nem készítettek fényképet, amivel bizonyíthatna volna azt, hogy a sérült autót vezető férfit nem próbálta meg „elgázolni”, mivel az autón a porréteg sértetlen volt.

Az Rtv. 42. § (1) bekezdése szerint a rendőrség a rendőri intézkedéssel, illetve az ellátott szolgálati feladattal összefüggésben az intézkedéssel érintett személyről, a környezetéről, illetőleg a rendőri intézkedés szempontjából lényeges körülményről, tárgyról képfelvételt, hangfelvételt, kép- és hangfelvételt készíthet.

Az Utasítás 38. pontja alapján a helyszín általános képét, valamint a felkutatott nyomokat, elváltozásokat, rongálódásokat és anyagmaradványokat, leírással, lerajzolással és lefényképezéssel kell rögzíteni.

A szabálysértési eljárás során a baleseti helyszínelők 22 db fényképfelvételt készítettek. Ezeken a fotókon rögzítettek minden olyan nyomot és elváltozást, mely a szabálysértési tényállás megállapítása szempontjából releváns volt. A nyomrögzítés olyan speciális szakértelmet igénylő feladat, melynek során a technikus az azzal kapcsolatban tett javaslatot meghallgathatja, de nem köteles azt figyelembe venni, ha valamilyen okból nem tartja indokoltnak.

- A helyszínre kiérkező rendőrök a panaszost többszöri kérése ellenére sem kísérték el az újságárushoz, ezért nem volt lehetősége mobiltelefonjának feltöltésére, így az intézkedés alatt senkit sem tudott értesíteni.

A Szolgálati Szabályzat 22. § (2) bekezdése szerint a helyszínt biztosító rendőr az eseményben érintetteket, az eseményt észlelőket feltartóztatja.

A Szolgálati Szabályzat 41. § (1) és (2) bekezdései szerint a feltartóztatás a rendőrnek az a tevékenysége, amelynek során azt a személyt, aki a személyazonosságának igazolását megtagadja, vagy az igazolásra történő felszólításnak nem engedelmeskedik, továbbá, akitől felvilágosítást kér, annak idejére az intézkedés helyszínének elhagyásában korlátozza, vagy a további intézkedés megtételéig a helyszín elhagyásában megakadályozza. A feltartóztatást meg kell szüntetni, ha az intézkedés célját elérte, és további intézkedésre nincs szükség.

A panaszt elutasítom, mivel a fentiek alapján a rendőrök jogszerűen jártak el, amikor nem engedélyezték a panaszosnak – mint a balesetben érintett személynek –, hogy a baleset helyszínét elhagyja, arra vonatkozóan pedig sem az Rtv., sem a Szolgálati Szabályzat alapján nem állt fenn jogszabályi kötelezettségük, hogy a konkrét intézkedés során a panaszos hozzátartozóját értesítsék.

- A panaszos sérelmezte, hogy a Rendőrkapitányságon másfél-két órát várakoztatták a folyosón, ahol egy helyben kellett ülnie egy széken.

A Rendőrkapitányság épületében a panaszos a folyosón várakozott, a tanúk kihallgatását végző rendőr irodája előtt. Az eljárási cselekmény lefolytatása közben többször is megzavarta a rendőrt azzal, hogy nehezményezte a kihallgatások sorrendjét. A rendőr többször is kérte a panaszost, hogy az ügy tisztázása érdekében ne zavarja a munkáját, és várjon türelemmel, majd miután ez nem vezetett eredményre, jelentést tett az ügyeletes tisztnek.

- A panaszos kifogásolta előállításának jogszerűségét és arányosságát.

Az Rtv. 33. § (2) bekezdésének b) pontja alapján a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható. A tanúkihallgatások során elhangzottak alapján megállapíthatóvá vált, hogy a panaszos megalapozottan gyanúsítható a Btk. 271. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő garázdaság vétség elkövetésével, ezért előállítására megfelelő jogalap birtokában került sor.

A Szolgálati Szabályzat 51. § (1) bekezdésének¹⁶ első mondata alapján az előállított személyt előállító vagy biztonságos őrzését szolgáló más helyiségben kell elhelyezni. Tekintettel arra, hogy a panaszos a kapitányság folyosóján tanúsított magatartásával – zavarta a kihallgatás menetét, fenyegetőzött, a földre vetette magát – nem adott lehetőséget arra, hogy más biztonságos őrzést szolgáló helyiségben kerüljön elhelyezésre, ezért az előállító helyiségben történő befogadása gyanúsított kihallgatásának megkezdéséig szakszerű, jogszerű és arányos volt. A panasz ezért nem alapos.

- A panaszos sérelmezte, hogy az eljárás során nem kapott ételt és folyadékot, gyógyszereit nem vehette be, ezért rosszul lett, és ki kellett hozzá hívni a mentőket.

A BRFK Központi Fogda működési rendjéről szóló 52/2009. (X. 09.) BRFK Intézkedés (a továbbiakban: BRFK Intézkedés) 23. g) pontja szerint az előállított/elővezetett személy előállító helyiségből valamely eljárási cselekmény végrehajtására történő kísérése estén – amennyiben az eljárási cselekmény végrehajtása a fogvatartás 5. órájára esik – az eljárási cselekmény végrehajtásáért felelősnek kell gondoskodnia arról, hogy az előállított/elővezetett személy – igény esetén – a napszaknak megfelelő élelmiszert a 8. sz. mellékletben dokumentált módon a fogdaórtól megkapja. A BRFK Intézkedés 6. sz. melléklete szerint – amit az Intézkedés 26. pontja alapján a kerületi rendőrkapitányságon

¹⁶ **Szolgálati Szabályzat 51. § (1) bekezdése:** „Az előállított személyt előállító vagy biztonságos őrzését szolgáló más helyiségben kell elhelyezni. Az azonos ügyben előállítottakat el kell különíteni. Az elővezetett vagy az 48. § (1) bekezdése vagy az 50. § (3) bekezdése alapján visszatartott személyt, ha az intézkedés sikeresen csak így hajtható végre, a Rendőrségen történő visszatartás idejére előállító helyiségben lehet elhelyezni. Ha az előállító helyiségben előállított, elővezetett vagy visszatartott személy van, gondoskodni kell az állandó őrzéséről.”

működő előállító helyiségekbe előállított/elővezetett személyekkel kapcsolatos eljárás során alkalmazni kell – az előállított/elővezetett személy előállító helyiségben történő elhelyezésekor a szóbeli tájékoztatás megtörténtéről és megértéséről, hozzátartozó, egyéb személy értesítéséről, az élelmiszer és az írásos tájékoztatók átvételéről szóló nyilatkozat tartalmazza az előállított/elővezetett személy nyilatkozatát arról, hogy kéri-e az 5 órát meghaladó fogvatartása esetén a részére adható élelmiszert. Az ORFK Közbiztonsági Főigazgatója által kiadott, 26-326/3/2006. számú körlevél mellékletében lévő tájékoztató is azt írja elő, hogy a fogvatartott 5 órai fogvatartását követően jogosult élelmezésre.

A fenti jogszabályhelyek tehát csak az 5 órát meghaladó fogvatartás esetén írják elő, hogy a fogvatartott élelmezésre jogosult, ezért a panaszos mindössze 1:25 órán keresztül tartó előállítása során a rendőrség nem volt köteles számára élelmet biztosítani.

Megállapítást nyert továbbá, hogy miután a panaszos közölte, hogy rosszul érzi magát, mentőt hívtak hozzá. A kikerkező mentőápoló tájékoztatása szerint a panaszos mind mentálisan, mind fizikálisan rendben volt, semmilyen orvosi ellátást nem igényelt, nem jelezte, hogy gyógyszerre lenne szüksége. Ezért a panaszt az élelmezéssel, valamint a gyógyszer bevitelével kapcsolatban elutasítom.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

IV.

A Panasztestület állásfoglalásában megfogalmazott álláspont szerint „valójában a panaszos személyi szabadságának elvonására a rendőrkapitányságon tanúsított magatartása miatt került sor, hiszen őt ténylegesen nem állították elő garázdaság gyanúja miatt a parkolóból. Ugyanakkor a rendőrség által megjelölt bűncselekmény gyanúja, azaz a Btk. 271. § (1) bekezdése szerinti garázda cselekmény nem egyeztethető össze a panaszos által, a rendőrség épületében tanúsított magatartással, legfeljebb a parkolóban törtétekkel. A rendőrség ugyanakkor innen nem állította elő a panaszost, azt pedig nem indokolta meg megfelelően, hogy mi volt az oka a panaszos előállító helyiségben való elhelyezésének akkor, amikor a panaszos már a rendőrkapitányság épületében volt, azok után, hogy korábban bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt nem állították elő. A Testület arra a következtetésre jutott, hogy a rendőrség a szabadságkorlátozás jogalapját nem jelölte meg, és a panaszos személyi szabadságát indokolatlanul korlátozták. Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint a panaszos előállításával súlyosan sérült a panaszos személyi szabadságához fűződő alapjoga”.

Az elsődleges meghallgatások során elhangzottakat mérlegelve az ügyeletes tiszt – az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontjának jogalapján – jogszerűen döntött a bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható panaszos előállítása mellett. A személyi szabadságot korlátozó intézkedést az is indokoltá tette, hogy a tanúkihallgatáson elhangzottak szerint a panaszos már a baleset helyszínét is el akarta hagyni. A bűncselekmény gyanújának beigazolódásával párhuzamosan a panaszos magatartásából (6-8 méterrel távolabb ült az eredetileg elfoglalt helyénél) nem lehetett egyértelműen következtetni arra, hogy időközben elállt-e attól a szándékától – annak ellenére, hogy saját gépkocsijával érkezett a kapitányságra –, hogy a további eljárás alól önkényesen kivonja magát.

A Szolgálati Szabályzat 51. § (1) bekezdésének rendelkezése ezen túl lehetőséget nyújtott az előállított panaszos fogdán történő elhelyezésére. Ezen döntés meghozatalában a panaszos tevékenyen közrejátszott az eljárási cselekményt többször is megzavaró

viselkedésével, mivel magatartása nem adott lehetőséget arra, hogy más biztonságos őrzést szolgáló helyiségben kerüljön elhelyezésre. Tehát a panaszos előállításának jogalapját a bűncselekmény elkövetésének gyanúja jelentette, míg fogdán történő elhelyezésére az általa tanúsított magatartás okán került sor.

A Panasztestület megállapította a panaszos emberi méltóságának megsértését azért, mert a fogvatartás ideje alatt sem enni, sem inni nem kapott.

A Panasztestület e megállapításával a határozat III. részében már kifejtett indokok alapján nem értek egyet.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése¹⁷, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdése¹⁸ alapul.

Határozatom az alábbi jogszabályokon alapul:

- a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 195. § (1) bekezdése, 330. § (2) és 326. § (7) bekezdése;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 100. § (1) bekezdése, 109. § (1) és (3) bekezdései;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 2. §-a, 13. § (1) és (2) bekezdései, 18. § (2) bekezdése, 20. §-a, 29. §-a, 31. § (1) bekezdése, 33. § (2) bekezdés b) pontja és (4) bekezdése, 42. § (1) bekezdése, 44. §-a, 92. § (1) bekezdése, 93/A. § (6) és (7) bekezdései;
- a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet 3. § (1) bekezdése, 4. §-a, 22. §-a, 23. § (1) és (2) bekezdései, 41. § (1) és (2) bekezdései, 51. § (1) bekezdése;
- a közlekedés körében elkövetett bűncselekmény esetén követendő rendőri eljárás szabályzata kiadásáról szóló 3/1998 ORFK utasítás 4. Fejezet 24. pontja, 5. Fejezet 27. pontja és a 3. Fejezet 17. pontja.

Budapest, 2011. június „ „

Dr. Hatala József r. altábornagy
országos rendőrfőkapitány

¹⁷ **Rtv. 92. § (1) bekezdése:** „*Akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette - választása szerint - panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el.*”

¹⁸ **Rtv. 93/A. §:** „**(6)** *Az országos rendőrfőkapitány a panaszról az állásfoglalás kézhezvételét követő tizenöt napon belül közigazgatási hatósági eljárásban dönt. Ha az országos rendőrfőkapitány határozatában eltér a Testület állásfoglalásától, ezt köteles megindokolni.*

(7) *Az országos rendőrfőkapitány a panaszról az állásfoglalás kézhezvételét követő tizenöt napon belül közigazgatási hatósági eljárásban dönt. Ha az országos rendőrfőkapitány határozatában eltér a Testület állásfoglalásától, ezt köteles megindokolni.*”